

e-Informační bulletin SKOK

pro organizace
působící v sociální a zdravotně sociální oblasti
za červenec 2009

e-Bulletin je vydáván v rámci projektu

NAPSI spolu!

Projekt „Rozvoj informovaného a participativního přístupu k porozumění, hodnocení a tvorbě Národního akčního plánu soc. inkluze v ČR“ (Project No VS/2008/0571) je realizován v rámci evropské výzvy Komunitárního programu PROGRESS 2007-2013.

Partneři projektu:

SOCIOKLUB

Projekt je realizován za podpory
Evropské unie.

Za obsah sdělení odpovídá výlučně autor.
Evropská komise nenesे odpovědnost
za použití těchto informací.

Chudoba dětí v Evropě

Dětství prožívá každý člověk jen jednou. V tomto období startuje vše, co souvisí s dospělým životem, počínaje vztahy k lidem, výchovou vlastních dětí, kariérou a vším tím, co po člověku zbude, konče. Chudoba dětí má vliv nejen na vlastní život, ale i na další generace.

Bez ohledu na to, že tento fakt je všeobecně známý, a že státní politika prakticky každého členského státu EU v různých obměnách má odstranění chudoby dětí mezi svými prioritami, vážné problémy s dětmi v Evropě trvají. Podle údajů sítě evropských organizací zabývajících se dětskou chudobou Eurochild a Evropské komise se v riziku chudoby aktuálně nachází 19 % dětí žijících ve státech Evropské unie. Podle stejných zdrojů se v riziku chudoby nachází 16 % dospělých, takže děti ohrožených chudobou je v EU poměrně o 3 % víc než chudých dospělých občanů Evropy. Předpoklady snižování procenta dětské chudoby v evropské populaci se nenaplnují, možná též v důsledku současné hospodářské krize. Dílčí úspěchy v zemích jako je Estonsko, Polsko či Litva nepatří k hlavnímu proudu a jsou země, kde se chudoba dětí spíše prohlubuje. Každá země má své specifické problémy, všude však se projevují velké rozdíly mezi dětmi žijícími ve městech a na venkově.

Nejohroženější skupinou dětí jsou zjevně děti z neúplných a také z mnohočetných rodin. Je známo, že významným faktorem chudoby dětí je nezaměstnanost rodičů. Neméně závažné jsou situace rodin, jejíž příslušníci sice pracují, ale za nízkou mzdu; ještě hůře, jde-li o práci méně důstojnou. Veřejně prospěšné práce u nás například nehodlají vykonávat ani ti, kdo mají nízkou nebo dokonce žádnou kvalifikaci. K opovržení veřejně prospěšnými pracemi přispívá nepochybně i fakt, že jsou k nim jako k alternativním trestům odsuzováni lidé, kteří spáchali méně závažné trestné činy.

Sociální vyloučení, které se u dětí podepisuje na celoživotní dráze, má mnoho tváří. Zdravotní problémy, hmotná nouze, nedostatečný přístup ke vzdělání, příslušnost k nevážené minoritě, špatné bydlení, nepodnětné prostředí, nefunkční až aberantní rodinné vztahy, negativní vzory chování a jednání v rodině, omezené možnosti trávení volného času, zanedbávání a týrání dětí jsou jen některými z nich. Sledujeme-li individuální dráhu některého dítěte z cílové skupiny ohrožených sociálním vyloučením, neudivuje nás, že po vypadnutí z rodiny (tzv. „drop-out“), následují brutální formy „začleňování“ do struktur vyznačujících se extrémními až protispolečenskými postoji. Špatný start dítěte do života znamená ve většině případů negativní prožívání života včetně reprodukce vlastního neštěstí v další generaci.

Co všechno z takového konglomerátu nepříznivých životních okolností vyplyne pro společnost v následujících generacích, je dostatečně známo. Existují početné studie, které tyto souvislosti potvrzují.

Z toho důvodu některé země EU ve svých národních plánech sociálního začleňování uvádějí jako hlavní opatření ranou péči o děti žijící v prostředí, které má charakteristické znaky směřující k chudobě a sociálnímu vyloučení. Markantní jsou také snahy zabezpečit co nejvyšší vzdělání dětem, které se svými rodinami migrují. Jsou to tzv. projekty „vzdělávání na kolech“, známé např. z Portugalska nebo Irska.

Sociální politika státu podporující rodiny obdařené mnoha dětmi a nízkými příjmy vytváří systém sociálních dávek, daňových úlev a příspěvků. Její výhodou je plošnost, nevýhodou mizivý efekt na změnu životního stylu. Rodina, která se dostane do spektra ohrožených chudobou, má možná menší problémy s platbou nájemného nebo nákupem potravin, avšak žádná sociální podpora nezmění její životní styl a vůbec už nemůže podstatným způsobem změnit osobnostní formaci dětí v ní žijících. Ostatně Česká republika, velkorysá v proplácení sociálních dávek rodinám, které nestačí tempu ostatních rodin, je nejlepším příkladem toho, jak tímto systémem nelze změnit to podstatné: ohrožení rodin a jejich dětí sociálním vyloučením.

Dostáváme se k roli státu a roli komunity. Jak již bylo mnohokrát řečeno, stát může vytvořit příznivější rámec pro řešení problémů chudoby a sociálního začleňování, avšak bez sociální práce místních občanských sdružení, která se chopí problému a provázejí člověka až k zlepšení jeho situace a změně jeho perspektivy, se žádné řešení chudoby nepohne. Komunitní sociální práce s rodinami a dětmi má šanci na úspěch již proto, že ji konají lidé, kteří se v komunitě vyznají.

Milena Černá, výkonný výbor SKOK

Z domova

Vyhlášení dotačního řízení MPSV ČR pro rok 2010 v oblasti poskytování sociálních služeb

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, odbor sociálních služeb a sociálního začleňování, vyhlásilo pro rok 2010 dotační řízení k poskytnutí dotace ze státního rozpočtu na rok 2010 pro právnické a fyzické osoby, které poskytují sociální služby (poskytovatelé sociálních služeb). Dotační řízení MPSV je vyhlášeno v návaznosti na §101 a §104 zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a na zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

Na webové stránce MPSV www.mpsv.cz pod odkazem *Sociální služby ► Dotace na poskytování sociálních služeb ► Finanční prostředky na rok 2010* najdete celou dokumentaci Výzvy. (vlč)

Národní program Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení

Dne 20. 7. 2009 předložilo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR na jednání Vlády ČR materiál „Národní program Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení“.

Předložený materiál navazuje na usnesení vlády č. 101 z 19. 1. 2009, kterým vláda schválila postup zabezpečení Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení – tzv. „Evropský rok 2010“ v České republice. Cílem Evropského roku 2010 je potvrzení závazku Evropské unie ovlivnit odstranění chudoby do roku 2010.

Evropský rok 2010 má sledovat čtyři základní cíle:

1. uznání práva lidí žijících v chudobě na důstojný život
2. zdůraznění odpovědnosti každého jedince za boj proti chudobě
3. podporu soudržnější společnosti
4. opětovné potvrzení politického závazku EU bojovat proti chudobě a sociálnímu vyloučení

Zdroj informace: www.mpsv.cz, kde pod odkazem *Novinky* najdete vládě předložený dokument. (vlč)

Projekt „NAPSI spolu!“ – aktivity partnerů realizované v červenci 2009

SKOK, o.s.

Na základě výzvy uvedené v únorovém vydání e-IB SKOK o zasílání anonymních příběhů lidí, kteří se z prostředí či situace sociálního vyloučení dokázali zapojit zpátky do běžného života, vám představujeme dva příběhy, které nám zaslaly Charita Ostrava a Pobytové rehabilitační a rekvalifikačno středisko pro nevidomé Dědina, kterým děkujeme.

Příběh pana P.

Pan P. se v Charitním domě sv. Františka poprvé objevil v říjnu 2006, kdy si přišel pro informace o našem zařízení. Kontakt na nás dostal v naší Charitní poradně, když sháněl levné bydlení.

Po rozvodu svého manželství bydlel na komerční ubytovně, kde ale podražilo ubytování natolik, že se rozhodl odstěhovat. S bývalou manželkou se nestýká, s dětmi ano. Také se svou matku je v kontaktu.

Pan P. byl v době, kdy se u nás ubytoval, na dlouhodobé nemocenské kvůli potížím s páteří a neurologickým problémům. Zažádal si o částečný invalidní důchod, ale stále měl zájem najít si zaměstnání přiměřené svému zdravotnímu stavu. Ve spolupráci se sociální pracovníci si v rámci individuálního plánu postupu při řešení své situace ujasnil, že je to opravdu nyní hlavní věc, kterou je potřeba co nejdříve vyřešit. Vyučil se chladírenským mechanikem a získal v tomto oboru široké znalosti a zkušenosti. Byl připraven se odstěhovat za práci kamkoliv mimo Ostravu.

Spolu se sociální pracovníci se proto pustili do vyhledávání nabídek vhodných pracovních míst, kterých bylo hned několik. Pan P. jednotlivé firmy osobně kontaktoval, chodil na výběrová řízení, až opravdu uspěl, a 1. března 2007 nastoupil do zaměstnání u firmy poblíž Ostravy.

Všechny nás jeho úspěch velmi potěšil. Pan P. odešel z azylového domu spokojený, neboť si našel ubytování v blízkosti svého nového pracoviště.

Příběh paní H.

Klientka J. H. 46 let, přišla do našeho zařízení v září 2005 ze severní Moravy, kdy úbytek jejích zrakových funkcí byl v oblasti praktické nevidomosti a kdy se rozhodla naučit se s tímto deficitem žít. Prošla kurzem sociální rehabilitace a následně se rekvalifikovala v oboru masér. Podařilo se nám zajistit jí pracovní uplatnění v Praze, protože v místě trvalého bydliště přišla i o sociální zázemí. Masérský kurz ukončila v lednu 2007 a následně začala pracovat. Dočasně bydlela u nás, ale v průběhu několika měsíců se jí podařilo získat vhodný pronájem bytu a přestěhovala se. Rok 2007 byl pro ni velmi úspěšný, získala zaměstnání, byt a ještě ocenění v celoevropské soutěži. SONS ČR organizovala celostátní literární soutěž na téma „Braillovo písmo a já“. Národní porota vyhodnotila 3 nejzdařilejší práce, ty byly přeloženy do angličtiny a zaslány do celoevropské soutěže. Výsledky byly slavnostně vyhlášeny 27. 10. 2007 prezidentem Evropské unie nevidomým lordem Colinem Lowem na valném shromáždění EU nevidomých konaném v turecké Antalyi. Jsme hrdi na to, že paní J. H. za literární práci „RUKA“ získala cenu za znamenitost.

EAPN ČR

- Setkání s ředitelem odboru 22 Mgr. M. Žárským se uskutečnilo dne 3. 7. 2009. Na programu bylo zejména financování sociálních služeb v roce 2010 se zvláštním zřetelem k financování služeb preventivních, které mají významný podíl na sociálním začleňování. MPSV v přípravných jednáních s MF usiluje o maximum. Ministr Šimerka zdůrazňuje, že poskytovatelé sociálních služeb nejsou jen spotřebiteli peněz a hodnot, ale jsou i jejich tvůrci. Ministr plánuje rovněž setkání s ministryní zdravotnictví ohledně harmonizace péče o dlouhodobě nemocné.

- MPSV bude partnerem při všech plánovaných aktivitách projektu *NAPSI spolu!* (účast na schůzkách partnerů projektu, spolupráce při realizaci kulatých stolů, při P.R. aktivitách, finanční spoluúčast na vydávání bulletinu apod.).

Česká republika – člen EU

E-bridge – informace z Evropského hospodářského a sociálního výboru

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) je poradním orgánem Evropské unie. Byl založen roku 1957 s posláním poskytovat odborné poradenství větším institucím EU (Evropské komisi, Radě EU a Evropskému parlamentu).

V rámci projektu „Prosazujeme zájmy českých subjektů – seznamte se“ připravuje Centrum pro komunitní práci střední Morava elektronický bulletin E-bridge, prostřednictvím kterého chce informovat o novinkách projednávaných v EHSV. Kontaktní osobou, u které si můžete zasílání E-bridge domluvit, je Ing. Roman Haken, zástupce neziskového sektoru v EHSV za Českou republiku. Kontakt: roman.haken@cpkp.cz.

Zdroj informace: elektronická zásilka z Cpkp střední Morava. Pro zájemce: informace o EHSV jsou k dispozici na http://eesc.europa.eu/index_cs.asp. (vlč)

Interdiac predstavuje pilotný modul

Medzinárodná akadémia pre diakoniú a sociálnu činnosť, stredná a východná Európa, o.p.s (ďalej len Interdiac) je medzinárodnou vzdelávacou inštitúciou, ktorá zahájila svoju činnosť v roku 2008.

Zakladateľmi Interdiac-u je Slezská Diakonie a prevádzkovateľ sociálnych služieb vo Fínsku Helsinki Deaconess Institute. Hlavným programovým partnerom je diakonická univerzita aplikovaných vied (FinDiak) so sídlom v Helsinkách.

Hlavným cieľom Interdiac-u je poskytovanie vzdelávania v oblasti diakonie a sociálnej činnosti, podpora networkingu a výskum v kontexte strednej a východnej Európy.

Od 31. 8. 2009 do 25. 1. 2010 sa 14 študentov z regiónu strednej a východnej Európy zúčastní pilotného modulu pod názvom „Sociálna Inklúzia, Participácia, a Diaconia“. Študentmi sú profesionálni sociálni pracovníci, ktorých hlavnou motiváciou pre štúdium v interdiacu je zvýšenie kompetencií v oblasti diakonie a sociálnej práce. Forma štúdia je kombinovaná. Kontaktné vyučovanie formou workshopov, prednášok a iných interaktívnych sedení bude alternované s praktickou skúsenosťou na stredisku a s e-learningovou formou BlackBoard systému. Kontaktné vyučovanie bude uskutočňované v priestoroch Interdiac-u v Českom Těšíne. Praktická skúsenosťou študentov z Gruzínska, Maďarska, Rumunska a Českej republiky bude realizovaných v strediskách Slezskej Diakonie. Ostatní študenti budú prax vykonávať v zariadeniach svojich národných prevádzkovateľov služieb.

Plnenie individuálnych ako aj skupinových úloh bude zabezpečované formou systému Pro ConnectBlackBoard a fasilitované 2 zodpovednými učiteľmi, ktorý pochádzajú z Lotyšska a Fínska. Po skončení pilotného média úspešní študenti obdržia certifikát s 30 kreditmi ECTS vydaný Open University v Helsinkách.

Osobitne v rámci pilotného modulu bude realizovaný seminár s workshopmi venovaný téme pracovných metód ku zmierneniu sociálnej exklúzie. Seminár sa bude konať v dňoch 2. - 4. októbra 2009 v Českom Těšíne a Dzingelowe (Poľsko) za finančnej podpory Višehradského Fondu v rámci programu Visegrad Strategic Programme a projektu Linking Learning to Local Context by Participative Approach.

V prípade záujmu dozvedieť sa viac o interdiac-u, navštívte web stránky www.interdiac.eu.

Jana Adameová, Slezská diakonie

Tento bulletin vychádza v rámci programu Evropského spoločenství pro zaměstnanost a sociální solidaritu (PROGRESS 2007–2013), který řídí Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti Evropské komise. Jeho účelem je finančně podporovat plnění cílů Evropské unie v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí, tak jak je stanoveno v sociální agendě, a přispívat tak k naplňování cílů Lisabonské strategie v uvedené oblasti. Více informací naleznete na stránce: http://ec.europa.eu/employment_social/progress/index_en.html.